معلومات عمومی

جنگلات پسته درافغانستان درحوزه شمالی وجنوبی کوه های هندوکش گسترش دارد. این جنگلات در حوزه شمالی هندوکش درارتفاعات 1200-600 مترموقعیت داشته و از نوع pistacia vera می باشد.

درحال حاضر ساحه 31000 هکتار جنگلات پسته در دامنه های شمالی هندوکش ازبدخشان الی هرات را احتوا میکند. مقداربارنده گی دراین ساحات 600-300 ملیمتر می باشد. مهمترین مناطق این جنگلات در ولایات بغلان، سمنگان، بادغیس و هرات موقعیت دارد. افغانستان درپهلوی کشورهای دیگرمانند ایران، ترکیه، سوریه وایتالیا ازجمله کشورهای مهم صادرکننده پسته میباشد. جنگلات پسته حوزه جنوبی از وادی هریرود شروع و تا مرزهای ارگون درارتفاعات 1800-1150 مترموقعیت دارد. اوسط بارنده گی سالانه دراین نواحی بین 400-250 ملیمتر میباشد که درختان عمده آن pistacia cabulica(پسته کابلی) و pistacia khinjuk (پسته خنجک) میباشد. طی سال های گذشته به مساحت 3759 هکتار باغات نمایشی پسته توسط برنامه های مختلف وزارت زراعت آبیاری و مالداری افغانستان در مناطق مختلف احداث گردیده است.

آماده کردن بذر برای کاشت

در اوایل حوت بذر(تخم) های خندان پسته را حدود 24 تا 48 ساعت در بین آب تر می کنیم و بعد از آن بذرها را با قارچکش مانند کاربوکسین تیرام، بنومیل به نسبت 3 تا 5 در هزار به مدت 10-5 دقیقه ضدعفونی می نماییم. سپس بذرها را بر روی بوجی های نخی به مدت 5-4 روز مرطوب نگه داشته قرار می دهیم. درجه حرارت مناسب برای جوانه زنی بذرهای پسته 30-20 درجه سانتیگراد می باشد. بعد از جوانه زدن بذرها می بایست آنها را با قارچکش PCNB یا بنومیل 4 در هزار ضدعفونی کرده و در بین خریطه های پلاستیکی کاشت.

کاشت درخریطه های پلاستیکی

برای این منظور از خریطه های پلاستیکی به ارتفاع 30 تا 45 سانتیمتر باید استفاده نمود. هر چه ارتفاع خریطه های پلاستیکی بیشتر باشد رشد نهال بهتر صورت می گیرد. برای رشد نهال و برآورده ساختن احتیاجات غذایی نهال در بین خریطه های پلاستیکی خاک درون خریطه ها را می بایست مخلوطی از یک تا دو قسمت مت، یک قسمت خاک زراعی مرغوب لومی و یک قسمت کود حیوانی یا خاک برگ پوسیده انتخاب نمود. برای تسهیل در عملیات آبیاری خریطه ها را طوری می گذارند که در فواصل 2-1.5 متری پیاده روهای برای

عبور کارگران وجود داشته باشد.

داخل هر خریطه معمولا دو دانه بذر می کارند که پس از سبز شدن و چهار و پنج برگی شدن نهال قوی تر را انتخاب و دیگری را حذف می کنند. قسمت پایین خریطه های پلاسیتکی حتما سوراخ

های کوچکی به عنوان زهکشی وجود داشته باشد. نهال های پسته داخل خریطه های پلاستیکی را می توان در هر موقعی از سال به زمین اصلی انتقال داد. در هنگام انتقال به زمین اصلی، خریطه ها را به آرامی بدون آنکه خساره ای به ریشه ها وارد شود و خاک اطراف آن بریزد نهال را به زمین اصلی انتقال دهید.

پیوند در نهال های پسته

پیوند نهال پسته معمولا در سن 4-2 سال را باید در نظر گرفت چون نهال تقریبا قوی شده است. بهترین زمان پیوند زدن وقتی است که نهال پوست بدهد و درجه حرارت مناسب برای فعالیت سلول ها بین 32-13 درجه سانتیگراد باشد. اواخر ثور الی اواسط جوزا دمای هوا مناسب برای پیوند زدن پسته می باشد. با رعایت نمودن زمان آبیاری و بستن مناسب پیوندک شما می توانید پیوندی موفق را تجربه نمایید. می بایست در پیوند پسته یک هفته قبل از پیوند و حداقل 14-10 روز بعد از پیوند نهال را آبیاری نمایید. آبیاری بعد از پیوند در پسته باعث افزایش حرکت شیره در درخت شده و مانع

محل اتصال پندک و پایه می شود و پیوند نمی گیرد. آب دادن بعد از پیوند هیچ کمکی برای سبز شدن بیشتر پیوند نمی کند و نیز باعث خفگی ریشه می شود. نهال پیوند شده باید بر طبق برنامه

منظم آبیاری گردد.

قبل از پیوند از هیچ نوع کود برای رشد نهال ها استفاده ننمایید و می بایست در ماه حوت برای نهال هایی که برنامه پیوند در نظر دارید کود بدهید. شما می توانید هر نهال را دو عدد پیوند به شکل تی پیوند بزنید و هر کدام که موفقانه نتیجه داد را نگه دارید. هر چه تطابق بین پایه و پیوندک بیشتر باشد، احتمال گرفتن پیوند بیشتر می گردد. فیصدی موفقیت پیوند در پسته به مهارت پیوندگر نیز بستگی دارد.

در مورد پیوند ورایتی های ایرانی و امریکایی در مناطق للمی باید اظهار داشت چون ما تجربه کافی در این ساحات نداریم و نمی

دانیم در صورت پیوند این ورایتی ها در ساحات للمی چه تغییراتی در خصوصیات ورایتی ظاهر خواهد گردید پس توصیه می گردد برنامه های باغداری در وزارت زراعت ابتدا بر اساس یک برنامه تصمیم به پیوند و تغییر ورایتی در ساحات للمی بنمایند.

گرده افشانی

اهمیت گرده افشانی صحیح و خوب در یک باغ پسته موضوعی است که خیلی از افراد دید صحیحی در مورد آن ندارند. وقتی حرف از درختان نر و ماده در پسته می شود منظور این است که درختان پسته درختانی دوپایه یا dioecious هستند. نرهایی قدرت تولید گرده فوق العاده بالایی دارند که همزمان با درختان ماده گلدهی داشته باشند. یکی از علل اساسی ریزش میوه ها و کاهش کیفیت و کمیت دانه های پسته همین گرده افشانی نامناسب یا عدم گرده افشانی است. باد نقش اساسی در القاح درختان پسته دارد. زنبور عسل و حشرات در انتقال گرده در درختان پسته موثر می باشد مساله گرده افشانی درختان پسته در استرالیا و آمریکا کاملا مساله ای حل شده است. به هر 5 تا 8 درخت ماده در آمریکا 1 درخت نر وجود دارد.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

ریاست عمومی انستیتوت تحقیقات زراعتی

ریاست تحقیقات تطبیقی و توافقی

دیپارتمنت تحقیقات اصلاح نباتات جنگلی، علوفوی و طبی

معلومات مختصر راجع به تولید نهال پسته

آدرس: ریاست عمومی انستیتوت تحقیقات زراعتی، بادام باغ، کابل

ویب سایت: www.aria.gov.af

ایمیل آدرس: aria@mail.gov.af

شماره تماس: 0773628266

تهیه کننده: دیپارتمنت تحقیقات اصلاح نباتات جنگلی،علوفوی و طبی

تصحیح کننده: کمیته نشرات آریا (قدرت الله صوفی زاده، فردوس برومند، محمد حنیف افضلی و سید طایف قاسمی)

Agriculture Research Institute of Afghanistan